

Ülke dışında yaşayan Türkiye kökenlilerle ilgili sorumlu bir şahıs “Türk diasporası”ndan söz etmiş. Bu insanlara hala “gurbetçi” denilmesini yanlış bulduğunu, insanların dört kuşaktır değişik dünya ülkelerinde yerleşik duruma geldiklerini, kalıcılaştıklarını vurgulamış.

Aynı kişinin verdiği rakamlara göre ülke dışında 7 milyon Türkiyeli yaşıyor (o sadece Türk diyor tabii). Bunlardan 5 milyonu Avrupa ülkelerinde bulunuyor. Almanya için rakam vermemiş ama bu ülkede de kabaca üç milyon Türkiyeli yaşıyor.

Sadece Almanya’da değil diğer bütün ülkelerde de bu sayının bir bölümü yaşadığı ülkenin vatandaşıdır, bir bölümü çifte vatandaş, kalanı ise TC vatandaşıdır. Dolayısıyla hukuki konumları nasıl olursa olsun bu 7 milyon kişi için kendisi ya da anne-babası hatta dedesi Türkiye’den gelmiştir denilebilir. Bu rakama başta Kürtler olmak üzere Türkler dışındaki TC vatandaşları –şimdi ya da geçmişte olanlar- dahildir.

Türk diasporası çok parçalıdır, ek olarak da AKP dönemine kadar ülke dışında örgütlenme anlayışı hükümetlerin pek de ciddiye almadıkları bir konuydu. Bu nedenle ülke dışında yaşayan TC vatandaşlarının Türkiye’deki seçimlerde (cumhurbaşkanlığı seçimi dahil, yerel seçimler hariç) oy kullanabilmesi ancak AKP döneminde yasalaşmıştı. Daha önce hakkında çok konuşulmuş ama yasalaşmadan kalmıştı.

Aslında ülke dışında yaşayanlar daha önce de seçimlerde oy kullanabiliyordu ama bunun için sınır kapılarına gitmeleri gerekiyordu. Bu nedenle önceki seçim dönemlerinde uçak biletleri ve otobüsler ayarlanır, toplu halde sınır kapısına gidilip oy kullanılırdı.

Sayının çok az olduğu tahmin edilebilir.

Konsolosluklarda oy kullanmanın mümkün duruma gelmesiyle sayı arttı ama en fazla yüzde 40-50’yi geçemedi. Çok kişi konsoloslukların bulunmadığı yerleşim birimlerinde oturduğu için, oy

kullanma süresi de bir hafta olmasına rağmen, konsolosluklara gidemiyorlardı.

Bu durumda seçmen taşımacılığı önem kazandı. Bazı partiler seçmenlerini otobüslerle konsolosluklara taşıyor, oy kullanıldıktan sonra geri götürüyordu. Oy potansiyeli olarak önemli bir ülke olan Almanya'da taşıma işini en iyi yapan iki parti AKP ve HDP idi. Biraz da MHP yapıyordu. Yurtdışı oyları için belirleyici olan Almanya'da AKP birinci parti olurken, açık arayla da olsa ikinci parti HDP oluyordu. CHP seçmen taşıma konusuyla ilgilenmiyordu denilebilir.

Ülke dışında yaşayan Türkiyeliler açısından önemli ağırlığa sahip olan Almanya'da yıllardır çaba harcanmasına rağmen Türk lobisi kurulamadı. Daha az Türkiyeli nüfusuna sahip olan Belçika için böyle söylenemez ama Almanya'da kurulamadı.

Bunun önemli nedenlerinden birisi AKP taraftarlarının Almanya partilerinde bulunmaması ya da seslerini çıkaramamalarıdır. Herhangi bir partide bir kişinin çıkıp da AKP ya da Erdoğan'ı savunması, siyasi hayatının bitmesiyle neredeyse özdeştir. Bunun önde gelen nedeni Alman halkının Erdoğan ile ilgili olarak iyi duygulara sahip olmamasıdır. Burası Türkiye değil tabii... Bir halka "faşist" deyip sonra da bunun unutulmasını istemek Almanya'da olmaz.

Almanya ile Türkiye arasındaki ekonomik ilişki yoğundur. Almanya Türkiye'nin önde gelen ticaret ortağıdır. Almanya'nın silah ihracatının son iki yıldır yaklaşık üçte birini Türkiye almaktadır.

AKP Almanya'da değişik kuruluşlar vasıtasıyla örgütlüdür, ek olarak bu ülkede en az birkaç yüz MİT görevlisinin bulunduğu da bilinmektedir. Yarı görevli olanların sayısı daha yüksek olsa gerektir.

HDP'nin Almanya'daki desteği örgütlenme düzeyinin oldukça üzerindedir. HDP'nin Almanya'da aldığı yüksek oyda Türklerin de oldukça payı vardır.

AKP'nin "Türk diasporası"ndan söz etmesi ve "sivil toplum örgütlerinde yer alın" söylemi özellikle Almanya'daki TC vatandaşlarının önümüzdeki günlerde AKP politikasında önem kazanacağını gösteriyor.

Erken seçim mi, olabilir tabii...

AKP, son seçimde HDP'nin barajı aşabilmesinde Almanya'dan gelen oyların etkili olduğunu mutlaka görmüştür ve bu ülkedeki oy oranını yükseltmeye çalışacaktır.

Hemen herkesin Türkiye'deki yakınları ya da arkadaşlarıyla bağı bulunuyor, aldıkları haberler de genellikle iyi değildir. Bunun getireceği kayıp ancak "büyük devlet Türkiye" söylemiyle giderilebilir. Türkiye'nin fetihçiliğinin sadece ülkede değil ülke dışında da etkili olduğunu belirtmek gerekir.

Şimdi buna Almanya milli takımıyla 3-3 berabere kalınması da eklendi denilebilir.

İstanbul'dan Diyarbakır'a, Berlin'den Köln'e kadar çok kişi aynı televizyon programlarını izliyor ve bunun da etkisiz olduğu söylenemez.

Türkiye'deki sosyalistlerin ülke dışıyla ilgilenmesini beklemiyorum, bu kararı vereli yıllar oldu denilebilir. Yapacağını yap ve kimseden ilgi bekleme...

Kaliteli iş bazen geç de olsa yolunu açıyor.

Bunu Yazın Dergisi örneğinde yıllarca yaşadım. Baştan pek ciddiye alan yoktu ama sonra böyle olmadı.

Aslında diaspora konusunda yapılması gereken başka işler var ve gelecek yazılarda bunların üzerinde durmaya çalışacağım.

## Türk diasporası

Engin Erkiner tarafından yazıldı  
Perşembe, 08 Ekim 2020 20:07 -

---